

Informace pro nováčky a jejich rodiče

Zubr a Dikobraz Lanškroun

- o středisku, cíle a poslání Junáka
- podmínky přijetí
- náplň činnosti
- seznam vybavení a další informace

1. Poslání a cíle Junáka

Junák – svaz skautů a skautek ČR je největší dětská organizace v České republice, která sdružuje přes 35 tis. dětí a 15 tis. dospělých, kteří se starají o její chod. Junák vznikl na začátku 20. století a záhy se stal respektovanou organizací, která má mladým co nabídnout.

Program Junáka není zaměřen pouze na volnočasové aktivity, ale snaží se vychovávat a působit na své členy v duchu skautských principů a zásad, které se dají shrnout do následujících bodů:

- **upřímnost a slušnost** – být otevřený vůči ostatním a umět přijímat názory jiných, to jsou předpoklady dobré spolupráce
- **věrnost, přátelství** – důležité hodnoty v dnešním uspěchaném světě, vytváření zázemí a navazování nových vztahů
- **služba** – naučit se pomáhat jiným a chránit slabší, být prospěšný svému okolí
- **sebedůvěra** – dokázat jednat sám za sebe a být aktivní, pozitivní myšlení a radost
- **hospodárnost** – šetrnost ve světě zaměřeném na spotřebu, vlastním jednáním chránit životní prostředí
- **tvořivost** – být otevřený netradičním přístupům, umět nacházet řešení a dotahovat je do konce
- **sebezdokonalování** – překonávat sám sebe, dokázat „sáhnout si na dno svých sil“, osobní růst.

Snažíme se podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí, jejich mravních, intelektuálních, duchovních a tělesných schopností tak, aby byli celý život připraveni nést odpovědnost sami za sebe, pomáhat svému okolí a být aktivním článkem naší společnosti.

Tato výchova se odehrává prostřednictvím praktických činností a her, pomocí týmové práce v malých skupinách a služby společnosti. Chceme mladé lidi nikoli řídit a určovat jejich činnost, ale ukazovat jim jejich možnosti a poskytovat jim prostor k seberealizaci.

Ačkoli je v Junáku kladen důraz na mladší věkové kategorie, skauting může být průvodcem člověka po celý jeho život, jak ukazují generace dospělých, kteří se podílejí na naší činnosti od svých dětských let. Skauting není úzce zaměřený kroužek, ale program pro všestranný rozvoj osobnosti.

2. Středisko Zubr a Dikobraz – základní informace

V roce 1945 vzniklo středisko Zubr, ale jeho existence byla dvakrát na dlouhou dobu přerušena – poprvé v padesátých letech a pak v roce 1970 na začátku normalizace. Nicméně i v období zákazu pracovali skautští vedoucí podle svých možností pod hlavičkou jiných organizací. Od svého obnovení v roce 1989 tedy středisko funguje nejdelší období.

V roce 1994 vniklo odštěpením některých oddílů středisko Dikobraz, takže v Lanškrouně fungovala souběžně dvě skautská střediska. Nakonec došlo 1. ledna 2008 k opětovnému spojení, což symbolizuje i nový název střediska – Zubr a Dikobraz.

Středisko a jeho oddíly fungují díky obětavé práci dospělých členů – činovníků – kteří ve svém volném čase připravují program schůzek, výprav a táborů nebo se starají o provozní chod střediska. Tito lidé si také prošli skautskou výchovou od svého mládí, takže sní mají bohaté zkušenosti, které si mohou rozšiřovat na vůdcovských kurzech a lesních školách pořádaných ústředím Junáka. Zde získávají inspiraci a nové znalosti z pedagogiky a psychologie důležité pro vedení dětských oddílů.

V současnosti nabízíme program pro děti od první třídy základní školy, který se dále člení do tří věkových kategorií:

- **vlčata a světlušky** – 6 – 10 let – program zaměřený na zážitky, dobrodružství a tvořivou činnost, hry, první seznamování se skautskými zásadami
- **skauti a skautky** – 11 – 15 let – zvětšuje se důraz na sebezdokonalování, rozšiřují se outdoorové aktivity, větší dobrodružné hry
- **roveři a rangers** – nad 15 let – stírají se rozdíly mezi členem a vedoucím, vlastní příprava programu, naplňování myšlenky služby veřejnosti.

Skautky, skauti, světlušky a vlčata se pravidelně scházejí jednou týdně v klubovnách **v u lici Na Větru** (novostavba vedle garáží).

3. Když se chci přihlásit...

...je to snadné. Začít chodit do oddílu může každý, kdo najde chuť a odvahu překonat počáteční ostych. Schůzky, kde se může nováček přihlásit, se konají zpravidla na konci týdne – ve čtvrtek a v pátek. Tam stačí vyhledat vedoucího oddílu nebo jeho zástupce a domluvit se s ním. Pokud ještě nový člen nemá, vedoucí mu dá přihlášku s těmito informacemi – **přihlášku je potřeba vyplnit, nechat podepsat alespoň jedním z rodičů a zase přinést**. Maximálně do dvou měsíců od přihlášení se platí registrační poplatek jehož výše závisí na roční době:

- **plný** – do února (stávající členové platí každoročně tuto částku – obsahuje část odváděnou ústředí Junáka); pokud se jedná o 2. a dalšího sourozence, je možné uplatnit slevu
- **střediskový celoroční*** – po zbytek první půle roku (jen noví členové)
- **střediskový půlroční*** – na podzim a konec roku (jen noví členové)

Prostředky, které zůstanou středisku, se používají ze dvou třetin na oddílové výpravy a zbytek na provoz střediska.

Nejvhodnější čas, kdy se přihlásit do oddílu, je na podzim. Nováček může poznat, jak to v oddíle chodí, a naučit se na výpravách některé základní dovednosti, které se mu pak budou na táboře a výpravách moc hodit. Lze také začít v zimě nebo brzy z jara, ale nedoporučujeme duben a později – je už těsně před tábory a ten, kdo se ještě dostatečně nerozkoukal, by pak mohl předčasně ztratit zájem a zbytečně skončit.

Podáním přihlášky ale všechno nekončí. Nový člen také musí sám projevít zájem, protože Junák je tak trochu výběrová organizace. Nejpozději na táboře skládají nováčci **nováčkovskou zkoušku** a poté **slib** u táborového ohně. Nováčkovská zkouška slouží nejen k seznámení s různými dovednostmi, které se pak budou hodit nejen na výpravách, ale hlavně zjištění, co to znamená být skautem či skautkou, světluškou či vlčetem. Slavnostní slib pak vyjadřuje přijetí skautských hodnot za své a je velmi osobní záležitostí. Nováček ale nemusí mít z nováčkovské zkoušky obavu – pokud sám projeví zájem, není překážka, kterou by nemohl překonat a v oddíle se vždy někdo najde, kdo mu s přípravou pomůže.

* Střediskový registrační poplatek nezahrnuje odvod na ústředí Junáka a je tudíž zhruba o 2/5 nižší (v případě celoročního). Pro ilustraci v roce 2011 činil plný registrační poplatek 450,- Kč (sourozenec 300,- Kč).

4. Skautská činnost – schůzky a výpravy

Schůzky

Schůzky jsou pravidelným základem – konají se jednou týdně (přesné termíny jsou na www.skaut-lanskroun.cz). V každém oddíle funguje několik družin, což jsou skupinky o zhruba šesti členech, a ty mají na schůzce svůj vlastní program. Hrají se různé hry, ať už bodované do oddílového bodování nebo jen k odreagování. Na schůzkách také probíhají informace o připravovaných víkendových akcích – v některých oddílech funguje systém štafet pro předávání aktuálních informací, zajišťují ho buď sami členové nebo vedoucí oddílu podle věku dětí.

Vzhledem k tomu, že schůzky končí zpravidla kolem šesté hodiny (a v zimě už bývá tma), je vhodné se v případě světlušek a vlčat dohodnout s vedoucím oddílu nebo schůzky, zda si rodiče budou vyzvedávat své děti.

Výpravy

Zpravidla jednou do měsíce se v každém oddíle konají výpravy – ať už na jeden den nebo třeba celý víkend. Cíle výpravy mohou být různé – okolí města, nějaký hrad nebo vzdálenější místa České republiky. Vždy je to dobrá příležitost lépe se poznat a zažít spolu nějaké dobrodružství. Můžeme jet třeba do lanového centra nebo sjíždět řeku.

Snahou vedoucích je, aby se děti a rodiče minimálně týden dopředu dozvěděli o konání výpravy prostřednictvím štafety nebo na schůzce. U mladších dětí je ale vždycky lepší zeptat se, jestli se na schůzce o něčem nedozvěděli. Seznam vybavení na výpravu je poměrně stálý (uveden dále na str. 7) a pokud se vyskytnou nějaké speciální požadavky, jsou součástí informací. Na výpravy se také vybírá účastnický poplatek, který slouží k pokrytí cestovních výdajů a nákupu potravin nebo vstupného. U běžné celovíkendové výpravy se může pohybovat kolem 100,- Kč, v případě větší akce to může být i dvojnásobek. Takové se ale konají zhruba jednou až dvakrát do roka a středisko se snaží výpravy podle svých možností dotovat, takže cena bývá zpravidla nižší.

A jedna malá rada rodičům: pokud víte, že se koná výprava, ale váš potomek má zrovna pohodlnější náladu, zkuste ho trochu popíchnout, aby se zúčastnil. Možná by mu pak mohlo být líto, že nepřišel...

5. Skautská činnost – tábory

Každoročně vrcholí činnost táborem v měsíci červenci. Už dlouho před ním se začínají hrát na schůzkách a výpravách úseky celoroční hry, která právě vrcholí na táboře. Táborová hra je jako příběh, který jeho účastníci pomalu odhalují – skautky a světlušky se mohou stát cestovatelkami do srdce Amazonie, skauti si zažijí středověké Skotsko se vším všudy a vlčata stráví tábor v duchu indiánských tradic. Na tábor by měl jet jen ten, kdo se účastnil programu po většinu roku – jinak by mohl mít pocit, že mu spousta věcí uniká a možná by ho to ani tolik nebavilo.

Kromě her a soutěžení si ale děti vyzkouší také praktické činnosti – postupně se například po družinách střídají ve službě v kuchyni, kde vaří ostatním (když něco umí z domu, je to plus) nebo jednotlivě či ve dvojicích hlídají v noci tábor a starají se, aby nikdo nerušil spánek ostatních. Tradičně silné zážitky poskytují noční hry.

Tábor trvá zpravidla dva týdny, ale někdy může být i delší nebo je jeho součástí putovní tábor. Středisko má své tábořiště se srubem na Kopretinové louce v údolí mezi Tatenicí a Herbortcemí, ale abychom nejezdili stále na stejné místo, každý druhý rok hledáme volná tábořiště u jiných středisek. Zatím nejdále byli na táboře skauti u Velkých Karlovic na Vsetínsku nedaleko česko-slovenské hranice. Proto také cena může být různá, navíc se může lišit na stáří účastníků – pro vlčata a světlušky se pohybuje kolem 2 000,- Kč, pro skauty a skautky obvykle o několik stokorun výše.

Pro mnohé je také důležité, kdy se bude tábor konat, protože léto je obdobím dovolených. Termíny bývají jasné zpravidla na začátku roku a v okamžiku, kdy jsou stoprocentně jisté, informuje o nich rodiče vedoucí oddílu.

Na závěr povídání o činnosti oddílů připojujeme ještě jednu důležitou informaci, která nesouvisí jen s tábory. Pokud cítíte, že vaše dítě není v oddíle spokojeno, spojte se s vedoucím oddílu, společně lze snáze k vašemu dítěti individuálně přistupovat.

6. Vybavení nováčka

A nakonec je tu několik informací o vybavení, které každý skaut nebo světluška dříve či později bude potřebovat. Některé věci může zapůjčit středisko, takže je není nutné ihned po vstupu do oddílu kupovat.

Vybavení na schůzku

Schůzka je nejméně náročnou aktivitou, a tudíž stačí zápisník a tužka. Tradičními potřebami jsou uzlovačka a KPZ (krabička poslední záchrany), se sehnáním obojího pomůže vedoucí oddílu. Ti, co si chtějí uchovat zážitky z akcí, aby si pak mohli zavzpomínat a podívat se, co všechno prožili, si vedou deník. **Každý musí mít na schůzku přezůvky** – může si je nechávat v botníku v šatně anebo si je nosit na každou schůzku z domu.

Jednodenní výprava

Na takovou výpravu stačí malý batoh, láhev na pití, KPZ, pláštěnka, pevná obuv, svačina a vhodné oblečení podle podmínek. Pokud je potřeba další věci, jsou o tom všichni zpraveni dopředu.

Vícedenní výprava

Kromě věcí uvedených u jednodenní výpravy je potřeba místo malého velkého batohu (lze zapůjčit ze střediska, při nákupu si nechte poradit v prodejně nebo od vedoucího oddílu), dále karimatka, spacák (ten lze také zapůjčit), baterka, toaletní potřeby, ešus a lžice, oblečení na spaní a případně na převlečení, svačinu na první den – je-li třeba a další drobnosti podle pokynů. Při balení pamatujte na to, že není potřeba brát s sebou zbytečně moc věcí, všechno navíc pak jen zbytečně tíží a unavuje. Způsob balení batohu už vaše děti naučíme.

Vybavení na tábor je ještě rozsáhlejší, ale seznam se každý rok rozdává společně s přihláškou na tábor.

Kroj a oddílová trička

Kroj je nedílnou součástí vybavení každého skauta, základními součástmi jsou košile s domovenkou, šátek a turbánek (spojuje šátek). Není nutné pořizovat kroj hned po vstupu do oddílu, stačí až se uvidí, jestli má nováček zájem dál chodit. Nejbližší skautské prodejny jsou v Brně a Hradci Králové a tak při nákupu se stačí obrátit na vedoucího oddílu, domluvit se s ním a on už vše zařídí. Cena kroje se pohybuje kolem 500,- Kč.

Specialitou jsou oddílová trička, která se používají hlavně na výpravy. Nováčci je dostávají nejčastěji na táboře nebo si je mohou koupit během roku.

7. Oddílové informace

(doplň vedoucí oddílu při předání přihlášky s těmito informacemi)

Aktuální informace od vedoucí(ho) oddílu:

- váš syn/vaše dcera bude členem/kou:

oddíl:.....

družina:.....

termín schůzek:.....

registrační poplatek:.....

jméno vedoucího:.....

kontakt:.....

(e-mail či mobil)

Další doplňující informace:

Junák – svaz skautů a skautek ČR
středisko Zubr a Díkobraž Lanškroun
Na Větru 1133, 563 01 Lanškroun
web: www.skaut-lanskroun.cz
e-mail: stredisko@skaut-lanskroun.cz

Rok vydání 2011.